

Dan Turèll udgiver i morgen en kriminalroman, der udspiller sig på den lille middelhavssø Malta. Han beundrer malteserne for deres stædige nationalfølelse — til gengæld er onkel Danny godt skuffet over sine egne landsmænd. Danskerne er ludere, der ligger med spredte ben og venter på, at udlandet vælter ind over dem, mener han ...

AF SV. BERNHARD
SØRENSEN
Journalist på Ekstra Bladet

FOTO: ASGER SESSINGØ

DANMARK ER ET BORDEL

DET-HANDLER om narkotika og pludselig død, om en direktør fra Bredgade med påfaldende tætte forbindelser til Istedgade, om sympatiske politfolk med hjerne og hjerte på det rette sted, og om en fordrunken, sjusket og tyvagtig bums af en journalist, der pludselig finder sig involveret i et maltesisk drama på dobbelt gange liv eller død. Men det handler måske først og fremmest om Malta.

Dan Turéll har gjort det igen. Skrevet en kriminalroman. Han startede i Istedgade på Vesterbro, fortsatte i Rodby i den danske provins og er nu med politiinspektør Ehlers rodet ind i en masse bevli og blod på Malta — fenikernes, grækernes, romernes, arabernes, spanierne, franskmændenes og englændernes gamle land.

— Men hvorfor Malta, Dan. Hvad har det hårdt prøvede folk dog gjort, siden det skulle have besøg af dig og en masse skandinavisk kriminalitet?

— Første gang jeg besøgte Malta var i 1973, dvs. et par år før Malts selvstændighed, og på det tidspunkt blev jeg meget nysgerrig, fordi denne selvstændighedsbevægelse, der først for alvor fik markeret sig to år efter i 75, da Malta blev selvstændigt land, den var begyndt at stikke hovedet meget langt frem, og det gav

mig samme fornemmelse — udenrigs-korrespondenter kender — om at være i et brændpunkt, hvor tingene netop skal til at ske. Jeg oplevede det samme i Algeriet, lige før franskmændene gav op der. Men siden er jeg kommet regelmæssigt til Malta, og jeg har følt det samme: et folk, der sloges for deres liv. Lige så primitivt som i en tyretægtterkamp eller en fodboldkamp. Det behøver ikke at være noget særligt, men kampen drejer sig om, at alle sætter al deres energi ind på at vinde. I Malts tilfælde — på at blive selvstændige — for første gang.

MALTESER I FRITIDEN

— Når man læser din nye bog 'Mord på Malta' følger man nærmest, at du kender Malta som din egen bukkelomme — eller måske mere præcist som din egen Istedgade?

— Jeg har sådan en slags fornemmelse af, at hvis det normale er for danskere, der kommer op i en nogenlunde pæn indtægtsklasse, at de får et hus i Hørbæk eller måske på Skagen eller Kandestøderne lissom Moritzen, Ribbjerg og Price, så tror jeg, jeg ville ta et lille hus på Malta. Malta er blevet en slags reserve-identitet for mig. Jeg er dansker i arbejdstiden, men i min fritid

har jeg gudskelov lov til at være malteser. — Og nu ligner det nærmest blind kærlighed til øen, der emmer af kulturminder, til jævne, venlige mennesker og til en harmoni som kun synes forstyrret af hr. Turéll og hans infame intrige?

— Ja, nu er det jo ikke mig, der er forbrøderen. Men du har ret. Bag min kærlighed til Malta ligger bl.a. at oftes at Danmark er kommet ind i EF, er jeg langsomt men ubønhørligt kommet til at tænke på Danmark på en anden måde. Og det, der især har inspireret mig, når jeg tænker på Danmark som land, det er hvad man laver i Danmark og uanset hvordan man opfatter Danmark, så er man nødt til at begynde på den sunde grundbæsis, at Danmark er et meget lille land. Hvis man skal sammenligne Danmark med noget, så er det andre små lande som f.eks. Irland, Island og Malta. Alt

så små ø-samfund som vores. Og der er i et af de ø-samfund — og nu har Malta været det, jeg har set mest til — så bliver jeg mere og mere skuffet over Danmark og danskerne.

— Hvordan skuffet? — Jo, fordi malteserne har samme egenskab som irænderne og islændingene. De har holdt en national kultur oppe trods alle tryk. Det har fået dem til at tro på — og det er måske til syvende og sidst mere religiøst end politisk — at der er islændinge, irænderne og maltesere. I forhold til dem er Danmark nærmest Skandinaviens bordel. Danskerne er ludere, de ligger med spredte ben og venter på tyskerne, de ventter på amerikanerne, de ventter på Burger Kings, de ventter på hvad som helst.

— Har vi ikke altid været sådan? — Ikke altid, og jeg tror det er blevet værre og værre. Især efter EF. Jeg tænker her ikke på den selvstændigtiske paragrafer, for jeg tror den selvstændighed er den mindst betydningsfulde. Jeg tænker på, at der findes ikke en islænding, der ikke på en eller anden måde kan datere sin familie tilbage til Njals Saga, der findes ikke en irænder, der ikke kan fortælle 10 historier om, hvordan James Joyce og Brendan Behan teede sig på små værterhuse rundt omkring i Dublin — men danskerne, de kan ikke synge et halvt vers af Ingemann, før de går i stå og synger la-la-la.

Vi savner simpelthen viden om, hvem vi er, og hvor vi kommer fra. Når danskerne kan deres Akjer, deres Ingemann og deres Andersen med samme selvfølgelig-

hed som irerne kan deres Behan, så er vi nået et langt stykke.

VI HAR EN STOR KULTUR

— Den dag vil du igen svinge din gamle, sorte hat for det skammelige Danmark?

— Ja, men jeg må understrege: vi behøver ikke skamme os over vores kultur. Vi behøver ikke skamme os over at være et lille samfund. For vi er et lille samfund med en stor kultur. Det, vi burde skamme os over, er, hvor lidt vi lægger vægt på det. I stedet for at dyrke den danske styrke — et højt udviklet demokrati — en stor grad af ytringsfrihed og forskellige former for kunstnerisk virksomhed — bestiller vi ikke andet end at sælge vores dårligste egenskaber til udlandet for lave priser.

— Hvad er vores dårligste egenskaber? — Den evige evne til altid at falde til. Lige så nemt, som vi faldt til under besættelsen, lige så nemt vil vi falde til under et amerikansk eller et russisk herredømme. Det er bagesiden af den humoristiske sans. Den hedder: nå, men det går jo nok. Tjener En sild mere og en Jubilæum. Dobbelts ... — Nu lyder du ikke alene indigneret, men også lidt

bitter. Er vi danskere fortabte?

LASSE OG MATHILDE

— Nej, danskerne er skam morsomste ting at notere er, at vi før vi blev medlem af EF i 72, da eksisterede praktisk taget ingen danskhed. Siden da har der eksisteret utrolig megen danskhed. Små eksempler: i gamle dage, før vi blev medlem, ville det være komplet umuligt at nogle holdt foredrag i de små forsamlingshuse. Det gjorde man i 30'erne og 40'erne. Men det gør man sgu igen i dag. Unge mennesker synger fra Højskolesangbogen — fra Lasse og Mathilde og til ungdomsklubberne på Vesterbro — højskolerne blomstrer som aldrig før. Jo, der er kommet et stykke af danskheden tilbage.

— I den forstand har EF altså været et gode for danskheden?

— Ja. I samme forstand som plantagejerne i Sydstaterne har været et gode for de amerikanske negre. Plantagejerne fik negrene til at forstå, at de var ungedertrykte. Det fik negrene til at lave nogen af de bedste protestange, der nogensinde er lavet, og det er stadig baggrunden for det meste af den rytmiske musik i det tyvende århundrede ...